

Раритетні види ссавців на території Ужанського національного природного парку

Н. П. Коваль, А.-Т. Башта

Ужанський національний природний парк; *nolja.kowal@gmail.com*

Інститут екології Карпат НАН України, м. Львів; *atbashta@gmail.com*

За результатами власних досліджень авторів протягом 2003–2012 рр. та оглядом даних з літератури (Ужанський НПП, 2001; Башта, Потіш, 2007; Крочко, 1994; Літопис природи..., 2001–2012) на території Ужанського НПП виявлено 54 види хребетних, занесених до «Червоної Книги України» (2009), у т. ч. 29 видів ссавців, 12 – птахів, 2 – плазунів, 5 – земноводних, 5 – променеперих, 1 – круглоротих. Фауна ссавців на території УНПП вивчена недостатньо, відомості про окремі види є неточними і не підтверджені спеціалістами, має місце певна нерівномірність у дослідженості окремих таксономічних груп.

Станом на 2012 р. найбільше вивченою групою ссавців є рукокрилі. На сьогодні виявлено 18 видів кажанів, один з них (*Myotis dasycneme*) відомий лише за давніми знахідками (Крочко, 1994). Основними методами були дослідження з використанням ультразвукових детекторів, візуальне обстеження місць, придатних для поселення кажанів (горища сакральних та ін. споруд, підземні порожнини, мости та ін.), відловлювання павутинними сітками.

Під куполами старих церков виявлено декілька значних за чисельністю материнських колоній *Rhinolophus hipposideros*, *Plecotus auritus*, *Eptesicus serotinus*; в одній зі штолень постійно зимує колонія з ~80 ос. *R. hipposideros*. В обстежених підземних сховищах знайдені різні види нічниць, на зимівлі – колонія *M. myotis*. Особливо цікавими є знахідки самця *M. brandtii* та колонії з 5 ос. *B. barbastellus*, а в 2012 р. на території Парку виявлена *N. leisleri*.

З раритетних видів комахоїдних відомі поодинокі знахідки *Neomys anomalus* та *Crocidura leucodon*; *Sorex alpinus* відома лише за даними з літератури (Крічфалушій та ін., 2001). З гризунів, занесених до «Червоної книги України» (2009), нами виявлена *S. betulina*, а з літератури відома *M. tatricus* (Крічфалушій та ін., 2001). Оскільки дослідження гризунів на території Парку раніше не проводили, список раритетних видів може бути надалі збільшений.

Із хижих на території Парку поширений *Felis silvestris*, чисельність якого тут значна і має тенденцію до збільшення (Літопис..., 2012); *Lynx lynx* трапляється рідко; майже у всіх гірських потоках виявлена *Lutra lutra*. Дослідження *Ursus arctos* у 2009–2011 рр. (М. Шквиря) показали, що територія Парку є важливою для збереження та розселення цього виду, і цьому сприяють такі фактори, як рівень охорони та можливість міграцій цього звіра між Парком і заповідними територіями Польщі та Словаччини. Отже, дослідження раритетної фауни ссавців Парку триває і потребує подальших уточнень.